

Hospody v Košařiskách

Foto: Po roce 1921

Nejznámější hospodou v Košařiskách je hospoda „U Samca“. Z její historie je známo, že byla založena 17. dubna roku 1869 jako Spolková hospoda v Košařiskách a v témže roce vystavěna. Byl to první spolek na Těšínsku, který byl ustanoven před vydáním státní ústavy o výrobních a hospodářských sdruženích ze dne 9.4.1873 v tehdejší Rakousko-Uherské monarchii. Hospoda byla postaven z obecních prostředků na Milíkovském gruntě na parcele č. 318. Vlastníci pozemků, kde hospoda stála, byli Milíkovští hospodáři a ti toto místo podle smlouvy ze dne 30. května 1869 Košařiskému spolku

pronajali na 20 let za roční nájemné 5 zlatých rýnských tehdejší rakouské měny. Členové spolku byli Košařiští občané, kteří taktéž přispěli svými náklady, a to stejným dílem, na vybudování této hospody. Stavba objektu byla ze sroubených trámů na kamenné podezdívce včetně sklepů, střecha byla pokryta dřevěným šindelem. Kámen na základy se těžil nedaleko na druhé straně potoka Kopytná v místě zvaném Bagjynka (Bahýnka). Cena stavby, v níž byly započteny zednické a tesařské práce, kámen, dřevo, cihly, kamna a dovoz tohoto materiálu včetně stavebního povolení a dalších drobných výdajů byla rovných 1000 zlr. V roce 1871 byl za hospodou postaven nový chlév. Díky dobře vedenému hospodářství se již roku 1875 podařilo splatit všechny dluhy a dosáhnout čistého zisku 98 zlr. Výše zisku byla rozdělena po dvou zlatých na každého člena spolku. Tehdy byl počet členů spolkové hospody 48. V roce 1877 byla hospoda modernizována a rovněž odkoupeny pozemky od Milíkovských vlastníků. Další rekonstrukce a rozšíření hospody bylo provedeno v roce 1897. Spolková hospoda nevytvářela nijak závratné zisky, ale celkem slušně prosperovala. Členové spolku získávali dividendy od dvou do čtyř zlatých rýnských ročně. Po rozpadu Rakousko-Uherské monarchie se Spolková hospoda v Košařiskách stala v roce 1920 členem Polského svazu spolků výrobních a hospodářských v Českém Těšíně. Je faktem, že Spolková hospoda v Košařiskách byla ve dvacátých letech minulého století nejslabším členem Polského svazu hospodářských spolků, vzhledem k tomu, že kupní síla místního obyvatelstva nebyla velká a turistický ruch se teprve rozvíjel. V následujících letech hospodářské krize vedení spolku rozhodlo v roce 1931 o likvidaci Spolku a prodeji hospody do

kapce vodu. Takže před smrtí musel pravděpodobně zešilet, protože je to velmi krutá mučící metoda.

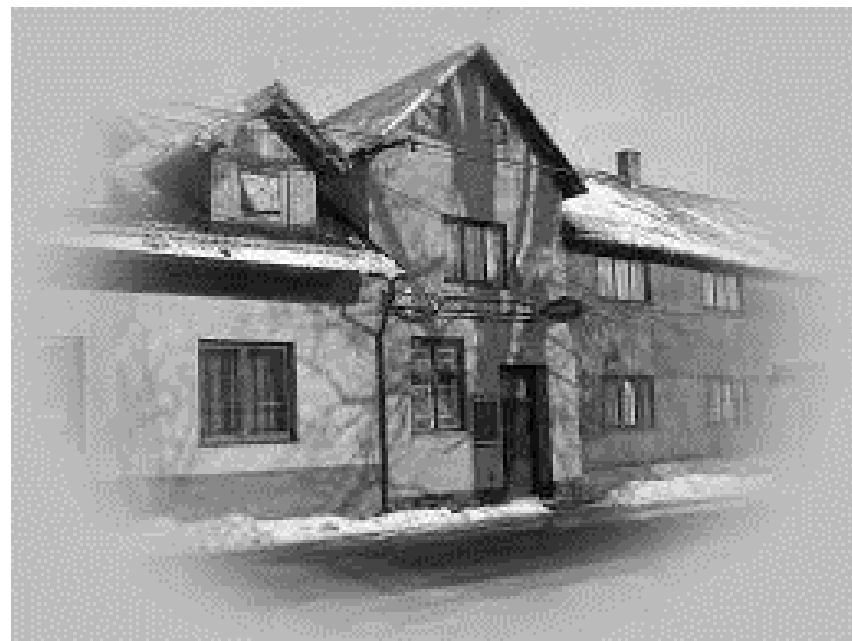
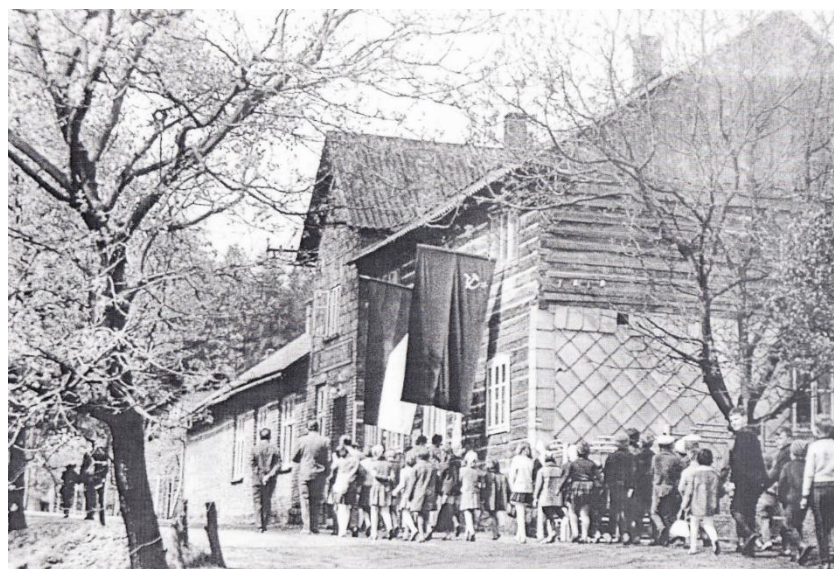
Stavba fojtství nebyla v Košařiskách nikdy realizována. Zvolený fojt, tedy starosta obce úřadoval vždy ve svém domě. Kromě úřadování a dalších povinností si mohl požádat o právo výčepu piva, vína a kořalky, tedy provozování hospody ve svém obydlí. Jedna z předchůdkyň Spolkové hospody v Košařiskách byla hospoda v čísle popisném 1 ve Mlýně. Ale nebyla to nejstarší hospoda v Košařiskách. Jedna z nejstarších hospod vůbec byl zájezdní hostinec v osadě Do Řepy. Stával u cesty, která směřuje z Milíkova do Karpentné u potoka Kopetnice. Pravděpodobně tam stál ještě dřív, než byly Košařiska jakožto vesnice okolo roku 1655 založeny. Zájezdní hostinec ztratil význam v době připojení Haliče k Rakousko-Uherské monarchii v roce 1772, kdy byla uskutečněna výstavba císařské silnice z Olomouce do Lvova, jenž vedla přes Frýdek, Těšín a dále do Bilska. V pozdějších dobách, když ztratil zájezdní hostinec svůj význam, byla na jeho místě založena v poslední čtvrtině 19. století arciknížecí hájenka Těšínské komory zvaná Ryperovka. Hájenka byla v roce 1975 rozebrána a na jejím místě dnes stojí dvougenerační dům p. Jeżowicze.

Posledním pamětníkem těchto zašlých časů je stará formanská a kupecká cesta, po které putovali po staletí kočovní cikáni a studánka v lese, kousek za potokem, naproti bývalé hájenky. Ta pramení už na Vendryňském katastru. K ní se chodilo v létě pro vodu, když se stloukalo máslo, aby rychleji ztuhlo.

Děkujeme spoluobčanovi JW za příspěvek do informátora.

Na jejím místě dnes stojí zděný dům pana Kmošťáka a hlavní hájenka čp. 46, která slouží lesům České republiky dodnes. Ve Spolkové hospodě byl kromě výčepu také malý konzum, kde se daly koupit potraviny a spotřební zboží pro domácnost. Kromě stálých štamgastů se v hospodě scházeli hajní a lesní dělníci z blízkých tří hájenek. Tato hospoda zažila v minulosti dobré i zlé. V době I. světové války ji okupovali rakousko – uherští vojáci, kteří byli ubytováni ve Mlýně na čísle popisném 1, 2 a u dalších sedláků v blízkém okolí. Z hospody chodili opilí a byli velmi agresivní. Obtěžovali místní ženy a svobodná děvčata, konfiskovali seno pro svoje koně od hospodářů z Milíkova a Košařisk a ti je byli nuceni nejen ubytovat, ale i žít. Bylo to jedno z nejhrošších období, které obec Košařiska zažila. Ke zmíněné hospodě se váže tragická událost, která byla zaznamenána v dobových novinách. V hospodě v Košařiskách se v noci z 5. na 6. srpna 1911 pohádal místní štamgast Alois Sikora s lesním adjunktem Ferdinandem Sikorou. Když mu došly argumenty, chopil se nože, kterým svému soupeři způsobil smrtelná zranění. Oba aktéři duelu byli v podnapilém stavu. Vrah skončil u Obvodního soudu v Těšíně, jeho oběť na místním hřbitově. Z vyprávění pamětníka, mého dědy Josefa Wiszczora je mi známo, že dotyčný vrah Sikora Alois po činu z hospody u Kopetnej utekl a schoval se v obilném láně na Vrchpoli v místní části obce Milíkov. Na druhý den ráno se četníci a arciknížecí hajní vydali Sikoru vyhledat a zadržet. Spolu s místními chlapy vytvořili rojnici a vraha v obilném poli, kde ležel ukrytý, obklíčili a chytili. V poutech byl transportován do Těšína, jak je známo z novin a uvržen do vězení. Po odsouzení už dlouho nežil, protože byl vsazen do kobky, svázan a na vyholenou hlavu mu nechali kapat kapku po

soukromého vlastnictví. Hospodu koupil místní obyvatel Košařisk Jak Klimek čp. 13 z místní části do Knospla. Hospoda přečkala bez újmy II. světovou válku a po nástupu komunistů v roce 1948 byla v padesátých letech jako většina malých soukromých podniků znárodněna. Hospody v soukromém vlastnictví byly předány v roce 1950 státnímu podniku Restaurace a jídelny. Zajímavostí je, že i když byla panu Klimkovi hospoda komunisty konfiskována, mohl tam bydlet jako nájemce podniku Restaurace a jídelny a dále ji provozovat. V roce 1953 proběhla stavba nového sálu u hospody a zlepšily se tak podmínky pro pořádání divadelních představení a kulturního vyžití obyvatel. V rodinných stopách pak pokračovali manželé Samcovi, pan Samiec byl zetěm p. Klimka. Od tohoto času nese hospoda v Košařiskách jeho jméno. Po roce 1990 získal hospodu v restituci jeho syn Jan Samiec a má ji v držení do dnešních dnů. Je potřeba se zmínit, když se vrátíme do minulosti, že Spolková hospoda v Košařiskách byla postavena u cesty před hájenkou čp. 48, která tam stála už dávno. Hospoda dostala číslo popisné 47. Tato oblast se jmenovala Milíkovské rovně, jak je zaznačeno na staré lesnické mapě z roku 1803. Dřevěná hájenka už neexistuje, byla zbourána v polovině osmdesátých let minulého století a na jejím místě je dnes parkoviště. Milíkovské rovně se rozkládaly od už zmíněné hájenky po pravé straně silnice až po dnešní Vodárnu. Dodnes tyto pozemky patří milíkovským občanům. Později tento místopisný název zanikl a dnes je tato oblast známá pod názvem Bagna. Místo, kde Spolková hospoda v Košařiskách stála se jmenovalo Do Kopetnej, kromě těchto dvou objektů, hospody a hájenky, tam stála ještě pomocná hájenka čp.38.

první zleva Jiří Hezko z Miličova
druhá zleva číšnice z Karvíně
Foto hospody v Košariskách v Kopetnej za
druhé světové války okolo roku 1940.
Jiří Hezko zvaný Karbásek byl toho času
hospodským v hospodě Na bíle v Miličově.